

Pensionsfällan

Så mycket sparande krävs för jämställda pensioner

skandia :

Förord

I ett internationellt perspektiv har Sverige kommit mycket långt på jämställdhetsområdet. I dagens samhälle syns det kanske allra tydligast inom den högre utbildningen där Sverige tillhör de EU-länder som ligger i topp när det gäller andelen kvinnor som studerar på högskola eller universitet. På sikt är det enkelt att se att jämställdhetsfrågan kommer att vidgas och handla om fler perspektiv.

Vad gäller frågan om jämställda pensioner så ska pensionens storlek med dagens system vara en reflektion av hur arbetslivet har sett ut. Pensions-systemet som sådant är jämställt – det gör inte skillnad på kön vare sig när det gäller in- eller utbetalningar. Det är den sammanlagda livs-inkomsten som bygger upp pensionen. Ju mer du har jobbat och ju mer du har tjänat, desto högre blir också pensionen. Ett arbetsliv som inte är jämställt sätter därför sina tydliga spår och idag finns ett pensionsgap mellan män och kvinnor på cirka 30 procent.

Med den här rapporten vill vi studera förutsättningar för jämställda pensioner för kommande generationer i olika yrkesgrupper med typiska karriärer och livsval. Kunskap om hur pensionen påverkas av olika livsval är viktigt för att kunna påverka sin situation i god tid, exempelvis genom privat sparande eller överföring av premiepensions-rätter mellan makar.

Privat sparande är ett viktigt verktyg för att förbättra den ekonomiska jämställdheten inför pensionen. De aktuella reformerna för skattelättnader på investeringsparkonton (ISK) och kapitalförsäkringar kan förväntas ha en gynnsam effekt på sparande generellt, men alltjämt saknas en dedikerad sparform för det egna pensionssparandet. En kapitalförsäkring kan visserligen leverera utbetalningar månadsvis likt pension över en längre tid – ibland till och med så länge jag lever – men kan samtidigt när som helst tas ut i sin helhet. Därför finns behov av en lämpligare sparform som underlättar utjämning av pension inom familjen. Kvinnor var i majoritet av de som sparade med avdragsrätt i pensionsförsäkring fram till dess slopande 2016. De väntar fortfarande på en dedikerad sparform att fortsätta pensionsspara i. ●

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Mattias Munter'. The signature is stylized and fluid.

Mattias Munter, Pensionsekonom, Skandia

Sammanfattning

Såväl lönerna som uttagen av föräldradagar blir trendmässigt mera jämställda i Sverige. I denna rapport analyseras de standardvägda löneskillnaderna mellan kvinnor och män i olika sektorer. Med det menas skillnaderna i löner efter hänsyn till ålder, utbildning och sektor. Givet att de tidigare trenderna fortsätter kommer lönerna att vara jämställda i kommunal sektor år 2026. Medan det är närmast redan jämställt i kommunerna dröjer utvecklingen tills 2035 i statlig sektor och tills 2041 i regional sektor. I privat sektor är skillnaderna större men minskande över tid. För privatanställda tjänstemän är trenden att lönerna blir jämställda år 2050, och för privatanställda arbetare år 2057.

Det återstår självklart att se om den trendmässiga utvecklingen fortsätter eller stagnerar. Denna rapport estimerar de framtida pensionerna för personer i fyra olika yrken, i kommunal sektor där löneskillnaderna är små respektive bland privatanställda tjänstemän där löneskillnaderna är betydande. Ett scenario som undersöks är att de löneskillnader som finns idag kvarstår. Det andra scenario som undersöks är att den trendmässiga utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter i respektive sektor.

Om trendmässig utveckling av standardvägda löneskillnader fortsätter, när uppnås jämställda löner?

Kommunalt anställda	2026
Statligt anställda	2035
Regionalt anställda	2041
Privatanställda tjänstemän	2050
Privatanställda arbetare	2057

Förskolechefer i 30-års åldern är en intressant jämförelse, då kvinnor i denna grupp har ett löneförsprång jämfört med sina manliga kollegor i samma ålder. Kvinnorna som är unga förskolechefer förväntas därmed faktiskt få lite högre totala pensioner, även efter hänsyn till att de under småbarnsåren typiskt tar större ansvar och går ned lite i arbetstid. För rektorer i 30-års åldern är lönerna jämställda. På grund av familjeeffekten förväntas de kvinnliga rektorerna ändå få något lägre framtida pensioner, och behöver kompensera med kompletterande privat sparande – för att nå jämställda pensioner.

Kvinnor som är rektorer behöver typiskt spara 650 kronor per månad från och med 2024 för att få lika pension för lika arbete, givet antagandet att löneskillnaderna kvarstår. Ifall utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter minskar behovet till 550 kronor per månad. Lönerna i kommunal sektor är närmast redan jämställda, ifall den trendmässiga utvecklingen gör att lönerna tills år 2026 blir helt jämställda eller inte spelar förhållandevis liten roll.

Kommunikatörer och systemanalytiker i 30-årsåldern har några procent lägre löner bland kvinnor än män. De kvinnor som är typiska kommunikatörer i 30-årsåldern behöver från och med 2024 spara 720 kronor per månad för att uppnå lika pension för lika arbete, givet att löneskillnaderna kvarstår. Sparandebehovet sjunker till enbart 140 kronor per månad ifall utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter. Löneskillnaderna är relativt stora bland privatanställda tjänstemän, och den trendmässiga minskningen av löneskillnader är också betydande. Därför blir skillnaden förhållandevis stor mellan scenariot där löneskillnaderna minskar och där de inte gör det. Systemanalytiker har högre inkomster och behöver därmed spara 1 020 kronor per månad för att uppnå lika pension för lika arbete, eller 360 kronor ifall utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter. En strategi kan vara att bygga upp ett månatligt sparande på mellan dessa nivåer, beroende på individens förmåga att lägga undan medel, och huruvida man tror på att trenden mot ökad jämställdhet fortsätter eller inte.

	Löneskillnad 30-åringar i detta yrke	Skillnad jämfört med pensionen (kr/månad) för man med samma ålder och yrke, med hänsyn till familjeeffekten. Scenario: Löneskillnaderna kvarstår.	Skillnad jämfört med pensionen (kr/månad) för man med samma ålder och yrke, med hänsyn till familjeeffekten. Scenario: Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.	Kompletterande privat sparande (kr/månad) sedan 2024 för att få jämställda pensioner. Scenario: Löneskillnaderna kvarstår.	Kompletterande privat sparande (kr/månad) sedan 2024 för att få jäm- ställda pensioner. Scenario: Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.
Förskolechefer	Kvinnor tjänar 5% mer	+ 2 300 kr	+ 2 600 kr	Behövs ej	Behövs ej
Rektor	Kvinnor tjänar samma	- 2 500 kr	-2 400 kr	650 kr/månad	550 kr/månad
Kommunikatör	Kvinnor tjänar 4% mindre	- 2 700 kr	- 600 kr	720 kr/månad	140 kr/månad
System- analytiker	Kvinnor tjänar 3% mindre	- 3 900 kr	- 1 400 kr	1 020 kr/månad	360 kr/månad

Lönegapen är typiskt sett större bland äldre generationer och behovet av sparande är därmed också högre. Bland 40-åringar kan förskolechefer genom att spara mellan 200 och 300 kronor per månad uppnå lika pension för lika arbete. För rektorer behövs ett lite större sparande på mellan 600 och 700 kronor. Systemanalytiker i 40 års åldern är den grupp som dels har störst löneskillnad mellan kvinnor och män, dels har ovanligt höga löner i genomsnitt. Därmed är det också i detta fall där löneskillnaden blir som störst.

De nivåer av sparande som krävs för jämställda pensioner är orimligt höga för 40- och 50-åringar som jobbar som kommunikatörer och systemanalytiker. Privatanställda tjänstemän har typiskt höga löner samt också relativt höga löneskillnader bland kvinnor och män, särskilt bland de som är medelålders eller äldre. Kommunikatörer som

är i 40-års åldern behöver spara 1 020 kronor per månad för att uppnå lika pension för lika arbete. Denna sparandenivå minskar betydligt till 360 kronor givet att den trendmässiga utvecklingen mot jämställda löner fortsätter. En strategi i vardagen för individer kan vara att ha månatligt sparande mellan dessa nivåer, beroende på möjlighet. Systemanalytiker som är 40 eller 50 år och kommunikatörer som är 50 år har stora löneskillnader. Genom att spara mellan 1 500 och 2 000 kronor per månad i kompletterande privat pensionssparande från och med 2024 kan kvinnor i dessa yrken individer cirka till hälften kompensera för inkomstskillnaden jämfört med män i samma yrke och generation. Ju tidigare det kompletterande privata sparandet påbörjas, desto lättare blir det att uppnå lika pension för lika arbete, men det är aldrig för sent att överbrygga åtminstone delar av gapet. ●

Så kan jämställda pensioner nås för 40 åringar i olika yrken

	Löneskillnad 40-åringar i detta yrke	Skillnad jämfört med pensionen (kr/månad) för man med samma ålder och yrke, med hänsyn till familjeeffekten. Scenario: Löneskillnaderna kvarstår.	Skillnad jämfört med pensionen (kr/månad) för man med samma ålder och yrke, med hänsyn till familjeeffekten. Scenario: Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.	Kompletterande privat sparande (kr/månad) sedan 2024 för att få jämställda pensioner. Scenario: Löneskillnaderna kvarstår.	Kompletterande privat sparande (kr/månad) sedan 2024 för att få jäm- ställda pensioner. Scenario: Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.
Förskolechefer	Kvinnor tjänar samma	- 800 kr	- 500 kr	300 kr/månad	200 kr/månad
Rektor	Kvinnor tjänar 2% mindre	- 1 700 kr	- 1 400 kr	700 kr/månad	600 kr/månad
Kommunikatör	Kvinnor tjänar 3% mindre	- 3 000 kr	- 1 600 kr	1 210 kr/månad	630 kr/månad
System- analytiker	Kvinnor tjänar 10% mindre	- 12 200 kr	- 10 600 kr	4 900 kr/månad (orealistiskt hög nivå)	4 260 kr/månad (orealistiskt hög nivå)

Så kan jämställda pensioner nås för 50 åringar i olika yrken

	Löneskillnad 50-åringar i detta yrke	Skillnad jämfört med pensionen (kr/månad) för man med samma ålder och yrke, med hänsyn till familjeeffekten. Scenario: Löneskillnaderna kvarstår.	Skillnad jämfört med pensionen (kr/månad) för man med samma ålder och yrke, med hänsyn till familjeeffekten. Scenario: Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.	Kompletterande privat sparande (kr/månad) sedan 2024 för att få jämställda pensioner. Scenario: Löneskillnaderna kvarstår.	Kompletterande privat sparande (kr/månad) sedan 2024 för att få jäm- ställda pensioner. Scenario: Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.
Förskolechefer	Kvinnor tjänar 1% mindre	- 1 400 kr	- 1 200 kr	1 100 kr/månad	950 kr/månad
Rektor	Kvinnor tjänar 4% mindre	- 2 500 kr	- 2 300 kr	1 900 kr/månad	1 750 kr/månad
Kommunikatör	Kvinnor tjänar 9% mindre	- 6 100 kr	- 4 200 kr	4 700 kr/månad (orealistiskt hög nivå)	3 220 kr/månad (hög nivå)
System- analytiker	Kvinnor tjänar 8% mindre	- 6 100 kr	- 3 900 kr	4 700 kr/månad (orealistiskt hög nivå)	3 050 kr/månad (hög nivå)

Inledning

En av de främsta samhällstrenderna i modern tid är kvinnors framsteg på arbetsmarknaden. För bara några generationer sedan var universitetsutbildning något som närmast var reserverat för män. Idag är en majoritet av högskolestudenterna såväl i Sverige som i övriga Europa kvinnor. Som Pensionsmyndigheten har visat leder lägre lön och kortare arbetstid till att kvinnors pensioner i snitt är lägre än mäns. Samtidigt har skillnaden mellan kvinnors och mäns inkomster minskat över tid. Minskningen reflekterar att yngre generationer kvinnor förvärvsarbetar i högre utsträckning än tidigare generationer, och därmed ligger närmare inkomsten för män i samma generation.¹ Livsinkomstprincipen är grunden för det allmänna pensionssystemet i Sverige. Det innebär att pensionens storlek baseras på den inkomst som individen har haft över arbetslivets gång. Därför är inte bara dagens utan också tidigare och framtida könsskillnader i inkomst viktiga att beakta för att förstå hur pensionen för kvinnor kommer att bli i relation till män i samma yrke och med samma ålder.

Standardvägda löneskillnader är ett mått på hur mycket det skiljer sig i inkomst mellan kvinnor och män, efter hänsyn till ålder, utbildning och sektor. I kommunal sektor är det närmast redan jämställt; där är den strukturella löneskillnaden så liten som 0,5 procent. Bland privatanställda tjänstemän är

dock nivån så hög som 7,2 procent. I samtliga sektorer syns en nedgående trend. De två figurerna visar hur nivåerna kan tänkas bli i framtiden, dels baserat på antagandet att den tidigare trendmässiga utvecklingen i respektive sektor fortsätter, dels baserat på antagandet att löneskillnaderna framöver kvarblir på samma nivå. Det senare scenariot bygger på antagandet att utvecklingen mot mera jämställda löner avstannar.

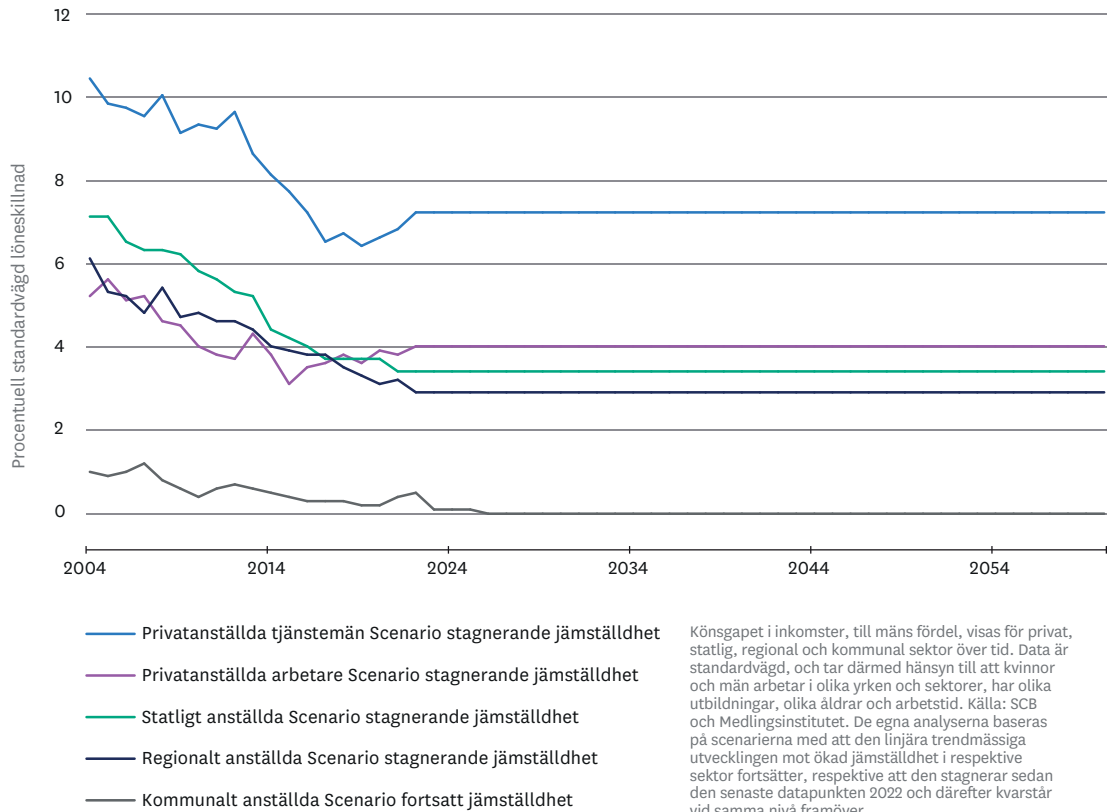
Utifrån dessa trendlinjer estimeras när jämställda löner kan uppnås i respektive sektor. Det rör sig om år 2026 i kommunal sektor, 2035 i statlig sektor och 2041 i regional sektor. För privatanställda tjänstemän är lönegapen stora men minskar, så jämställda löner kan uppnås år 2050 givet en fortsättning av tidigare trender. Privatanställda arbetare har mindre lönegap än tjänstemännen men långsammare utveckling, i denna sektor kan lönerna bli jämställda år 2057. Det är förstås inte givet att utvecklingen fortsatt blir mot ökad jämställdhet, det är också möjligt att utvecklingen stagnerar av olika skäl. Denna rapport undersöker därför de förväntade framtida pensionerna för män och kvinnor, dels baserat på antagandet att utvecklingen mot mera jämställda löner och mera jämställda uttag av föräldradagar fortsätter, dels att de skillnader som idag finns kvarstår.

¹ Pensionsmyndigheten (2018), se även Pensionsmyndigheten (2021).

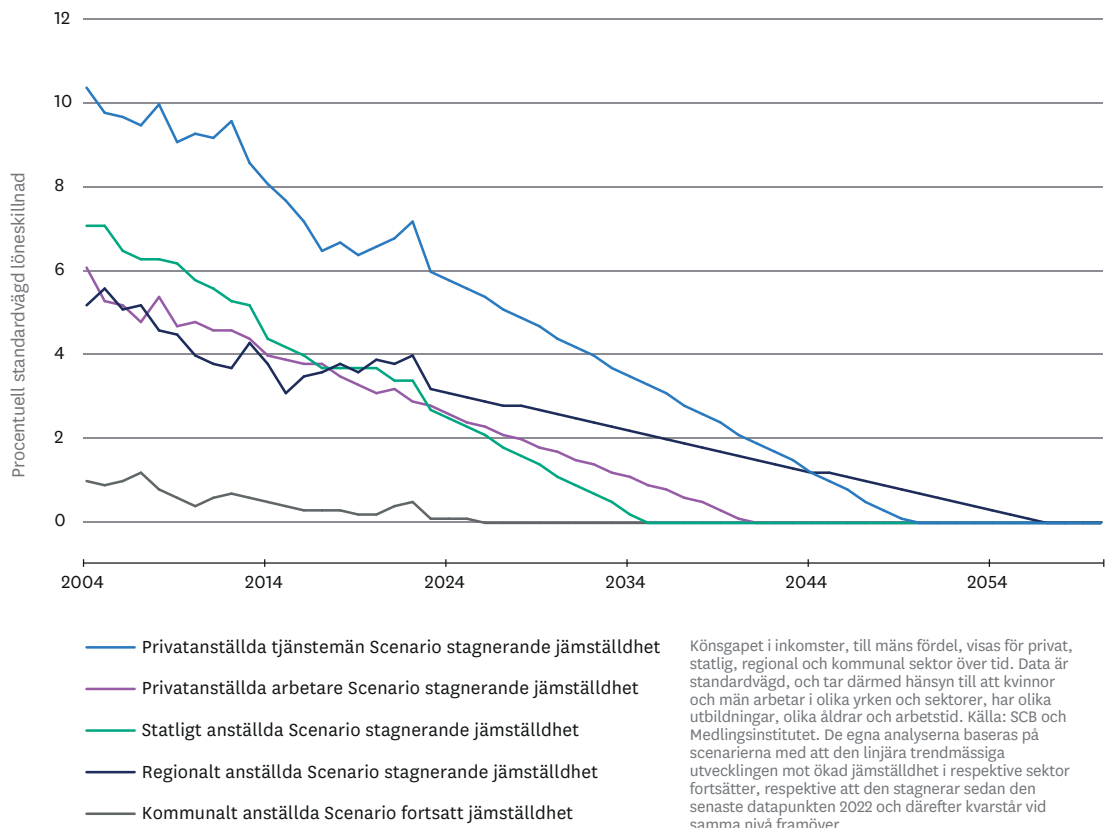
Standardvägda löneskillnaden mellan kvinnor och män

Scenarior: **stagnerande** jämställdhet utveckling (efter justering för ålder, utbildning och sektor jämförs).

Standardvägda löneskillnaden mellan kvinnor och män

Scenarior: **fortsatt** jämställdhet utveckling (efter justering för ålder, utbildning och sektor jämförs).

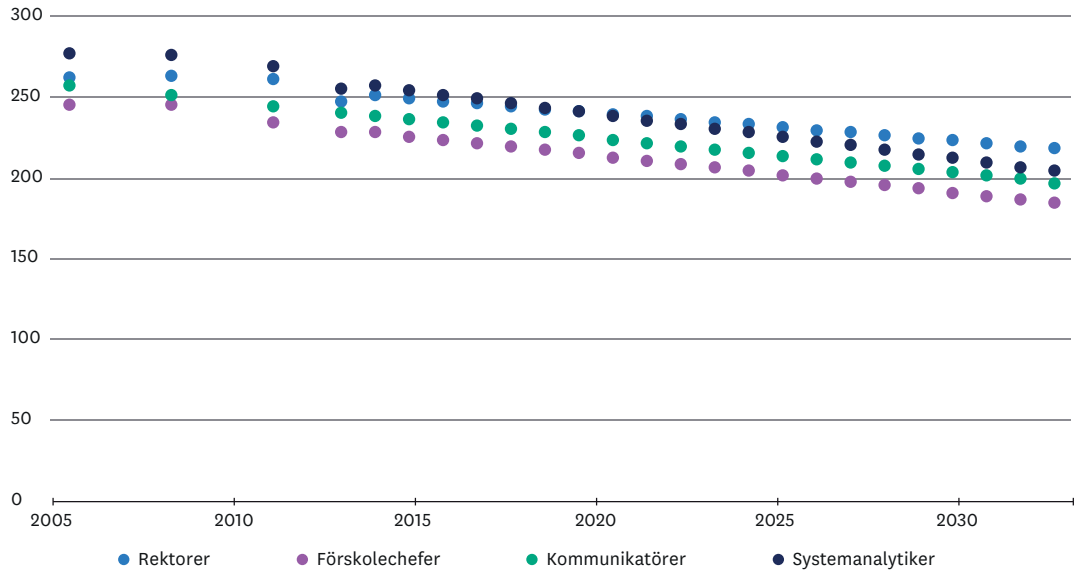

Individerna förväntas alla få två barn, vid 30 respektive 32 års ålder. De antas ha samma uttag av föräldradagar som genomsnittet för respektive yrken. I ett scenario antas den trendmässiga utvecklingen mot mera jämställdhet i uttag av föräldradagar fortsätta, medan den i det andra scenariot antas stagnera. Pensionssystemet är utformat så att det blir bara relativt små effekter av föräldradagighet, givet antagandet att individen

lyckas hålla sig uppdaterad med sitt jobb och inte faller efter i karriären. Den stora effekten av familj är att kvinnor tenderar att under småbarnsåren inte fullt ut prioritera karriären på grund av vårdnad av barnen. Det rör sig särskilt om tiden mellan åren med föräldradagar och innan yngsta barnet har börjat första klass. Det är denna effekt av småbarnsåren som särskilt påverkar kvinnors pensionsgrundande inkomster. ●

Genomsnittligt antal uttagna dagar med föräldrapenning bland kvinnor när barnet fyllt två år.

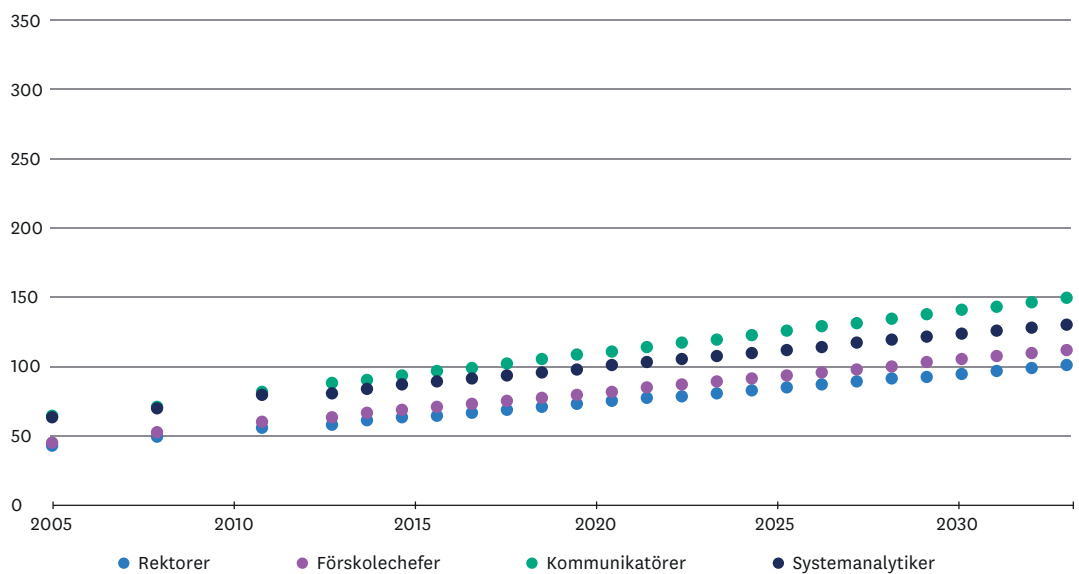
Scenariot: utvecklingen mot jämställda uttag fortsätter.

Åren då barnen föds anges. Data Försäkringskassan fram tills 2013, därefter linjär framtidsprojicering.

Genomsnittligt antal uttagna dagar med föräldrapenning bland män när barnet fyllt två år.

Scenariot: utvecklingen mot jämställda uttag fortsätter.

Åren då barnen föds anges. Data Försäkringskassan fram tills 2013, därefter linjär framtidsprojicering.

Pensionsekonomiska beräkningar

Denna rapport undersöker pensioner för personer födda 1994 och som fyller 30 år under 2024, samt de som är födda 1984 och 1974 och fyller 40 respektive 50 år. Data om löner för respektive yrke och födelseår har hämtats in från SCB. Samtliga typfallen antas studera fyra år innan de etablerar sig på arbetsmarknaden genom heltidsanställning vid 26 års ålder. Individerna etablerar sig på samma yrke som de har livet ut, och har inte perioder av arbetslöshet eller längre sjukfrånvaro under karriären. De lever alla i en samborelation, få sitt första barn vid 30 års ålder och sitt andra barn vid 32 års ålder. Att typfallen antas leva i en samborelation innebär att överföring av premiepensionsrätt inom den allmänna pensionen inte är en möjlig väg för att jämna ut pensionskillnader inom familjen. Därför görs beräkningar på eget sparande för att sluta gapet. Under åren mellan uttag av föräldradagar och innan yngsta barnet har börjat första klass antas att kvinnorna går ned 15 procent i pensionsgrundad inkomst, för att ta hand om barnen. Ett antagande är att nedgången i arbetad tid för att ta hand om barnen inte påverkar individens långsiktiga karriärutveckling, utan bara den pensionsgrundande inkomsten under de aktuella åren.

Data från Försäkringskassan kring genomsnittligt uttag av föräldradagar, i respektive yrke för kvinnor och män, har hämtats in och analyserats. I samtliga yrken finns en trendmässig utveckling mot mera jämställt uttag, och extrapolering av denna trend har använts för att räkna fram antalet föräldradagar per individ. Den trendmässiga löneskillnaden har i denna rapport studerats, i form av standardvägda löneskillnader. Detta är en metodik där Medlingsinstitutet och SCB jämför löner mellan kvinnor och män efter justering för ålder, utbildning och sektor. Utvecklingen av kvinnors löner i relation till mäns har studerats för privatanställda arbetare, privatanställda tjänstemän, statligt anställda, regionalt anställda samt kommunalt anställda.

Denna data används till att börja med för att studera när den standardvägda löneskillnaden kan förväntas gå mot noll, ifall denna utveckling sker, i respektive sektor. I kommunal sektor är redan nivån nära noll och kan inom några år nå denna nivå. På grund av familjeeffekten är det dock inte säkert att löneskillnaderna kommer att helt utjämnas vilket samtidigt innebär att pensionsgapet också består. Det finns två scenarier i rapporten:

SCENARIO 1:

Löneskillnaderna kvarstår.

Löneskillnaderna som finns i respektive yrke kvarstår, även skillnaderna i uttag av föräldradagar är oförändrade.

SCENARIO 2:

Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.

Lönerna och uttag av föräldradagar blir mera jämställda över tid, i enlighet med den trendmässiga tidigare utvecklingen.

Pensionsavtalen är motsvarande ITP-1 för de anställda i privat sektor födda 1994 och 1984, och motsvarande ITP-2 för de födda 1974. För kommunalt anställda är pensionsavtalet motsvarande AKAP-KR för de födda 1994 och KAP-KL för de födda 1984 och 1974. En real lönevektor byggs bakåt, respektive framåt, baserat på SCB siffror över privat sektors respektive kommunal sektors löneutveckling över tid. Alla löner uttrycks i maj 2024 års kronor. Den reala lönetillväxten framåt sätts till 1,6 procent, och real avkastning sätts till 3,3 procent. Beräkningarna genomförs i Pensionsmyndighetens Typfallsmodell v. 4.62. Antagandena om framtida real lönetillväxt och avkastning har baserat på samtal med Pensionsmyndigheten. ●

Förskolechefer 30 år

Den genomsnittlige förskolechefen som är man och född 1994 kan, om denne etablerar sig i detta yrke vid 26 års ålder och fortsätter jobba fram tills riktåldern för pension vid 69 års ålder, se fram emot en samlad pensionsinkomst på 49 700 kronor före skatt. Det motsvarar en kompensationsgrad på 68 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären. Förskolechefer som är 30 år och kvinnor har faktiskt 5 procent högre löner än sina kollegor som är män. De förväntas få 2 300 kronor mera i pensionsinkomst om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar, och 2 600 kronor mera om utvecklingen mot jämställda löner fortsätter. Lönerna i kommunal sektor är närmast redan jämställda, vilket förklarar varför skillnaden mellan dessa två scenarier är små.

De kvinnliga förskolechefer som är 30 år är enda gruppen i denna rapport som inte behöver kompletterande privat pensionssparande för att uppnå lika pension för lika arbete – de förväntas nämligen tack vare högre löner uppnå totalt lite högre pensioner än sina kollegor som är män. Kompensationsgraden blir samma 68 procent också för kvinnorna, i båda scenarier. Detta är också unikt, för de andra generationerna och yrkena tenderar kvinnorna att få något lägre kompensationsgrader än männen. Anledningen är att nedgången i arbetad tid under småbarnsåren minskar kvinnors livsinkomster i relation till inkomsten i genomsnitt de sista fem åren i arbetslivet, därmed blir kompensationsgraden lägre. ●

Förskolechefer 30 år
(kommunal sektor)
född 1994) Bland
30-åringar i detta
yrke har kvinnor 5%
högre löner än män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	49 700 kr	52 000 kr	52 300 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		+ 2 300 kr	+ 2 600 kr
Andel av slutlön	68 %	68 %	68 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	73 200 kr	76 800 kr	77 200 kr
Varav allmän pension	24 600 kr	24 400 kr	24 500 kr
Varav tjänstepension	25 100 kr	27 600 kr	27 800 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		Behövs ej, har högre pensionsinkomst trots familjeeffekten.	Behövs ej, har högre pensionsinkomst trots familjeeffekten.

Förskolechefer 40 år

Förskolechefer som är män och födda 1984 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 54 800 kronor. Lönerna och de framtida pensionerna är generellt sett lite högre bland den generation förskolechefer som är i 40 års åldern jämfört med de som är tio år yngre eller äldre i samma yrke. Detta motsvarar en kompensationsgrad på 78 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären. Denna högre kompensationsgrad reflekterar delvis att ett annat pensionsavtal gäller typiskt för kommunalt anställda födda 1994 jämfört med de födda 1984.

Förskolechefer som är 40 år och kvinnor har lika höga löner som sina kollegor som är män, men förväntas få lite lägre pensioner på grund av familjeeffekten, där kvinnor typiskt tar större ansvar om barnen under småbarnsåren. De förväntas därmed få 800 kronor mindre i

pensionsinkomst än männen i samma ålder och yrke givet att utvecklingen mot jämställda löner stagnerar, och 500 kronor lägre om utvecklingen mot jämställda löner fortsätter. Skillnaden är åter liten eftersom lönerna i kommunal sektor redan är närmast jämställda.

Ett kompletterande privat sparande på mellan 200 och 300 kronor per månad från och med 2024 räcker för att uppnå lika pension för lika arbete. Den något högre nivån krävs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar. Kompensationsnivån blir 77 procent för kvinnor som är 40-åriga förskolechefer. Nedgången i arbetad tid under småbarnsåren minskar kvinnors livsinkomster i relation till inkomsten i genomsnitt de sista fem åren i arbetslivet, vilket förklarar en lägre kompensationsnivå. ●

Förskolechefer 40 år
(kommunal sektor)
född 1984)

Bland 40 åringar i detta yrke har kvinnor lika höga löner som män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta yrke fram tills riktåldern. Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta yrke fram tills riktåldern. Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	54 800 kr	54 000 kr	54 300 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 800 kr	- 500 kr
Andel av slutlön	78 %	77 %	77 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	70 700 kr	70 400 kr	70 700 kr
Varav allmän pension	27 200 kr	26 900 kr	26 900 kr
Varav tjänstepension	27 600 kr	27 100 kr	27 400 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		300 kr/månad	200 kr/månad

Förskolechefer 50 år

Den genomsnittlige mannen som är förskolechefen och född 1974 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 47 800 kronor. Detta förutsätter att individen arbetar fram tills riktåldern för pension som är 68 år. Pensionsinkomsten motsvarar en kompensationsgrad på 75 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Förskolechefer som är 50 år och kvinnor har drygt en procent lägre löner än sina kollegor som är män. På grund av detta och familjeeffekten förväntas de få mellan 1 200 och 1 400 kronor mindre i framtida pensionsinkomst per månad. Den något högre nivån blir utfallet om den trendmässiga utvecklingen mot mera jämställda löner stagnerar. Ett kompletterande privat sparande på mellan 950

och 1 100 kronor per månad från och med 2024 räcker för att uppnå lika pension för lika arbete. Den något högre nivån krävs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar. Dessa nivåer av sparande är höga, eftersom beräkningarna utgår från att individerna börjar sitt sparande först vid 50 års ålder. Ju tidigare det påbörjas, desto större blir effekten. Kompensationsnivån blir 74 procent för kvinnor som är 50-åriga förskolechefer. Denna marginellt lägre nivå förklaras av nedgången i arbetad tid under småbarnsåren vilket minskar kvinnors livsinkomster i relation till slutinkomsten de sista fem åren på arbetsmarknaden. ●

Förskolechefer 50 år
(kommunal sektor)
född 1974) Bland
40-åringar i detta yrke
har kvinnor drygt 1%
lägre löner än männen.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	47 800 kr	46 400 kr	46 600 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 1 400 kr	- 1 200 kr
Andel av slutlön	75 %	74 %	74 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	63 400 kr	62 500 kr	62 900 kr
Varav allmän pension	26 700 kr	26 400 kr	26 400 kr
Varav tjänstepension	21 100 kr	20 000 kr	20 200 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		1 100 kr/månad	950 kr/månad

Rektor 30 år

Rektorer som är födda 1994 kan, om de etablerar sig i detta yrke vid 26 års ålder och fortsätter jobba fram tills riktåldern för pension vid 69 års ålder, se fram emot en samlad pensionsinkomst på 59 600 kronor. Det motsvarar en kompensationsgrad på 72 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Rektorer som är 30 år och kvinnor har jämställda löner i relation till sina kollegor som är män. På grund av familjeeffekten förväntas de få mellan 2 400 och 2 500 kronor mindre i framtida pensioner – beroende på om den relativt lilla strukturella löneskillnaden i kommunal sektor går mot noll eller kvarstår.

De rektorer som är 30 år behöver spara mellan 550 och 650 kronor per månad för att uppnå lika pension för lika arbete. Kompensationsgraden är 70 procent. Denna nivå blir lägre på grund av nedgången i inkomst som kvinnor typiskt upplever i samband med småbarnsåren. Även i detta yrke där lönerna är jämställda bidrar familjeeffekten till att lönerna inte blir det. ●

Rektor 30 år
(kommunal sektor)
född 1994) Bland 30
åringar i detta yrke
har kvinnor samma
lön som männen.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

Pensionen beräknad till	59 600 kr	57 100 kr	57 500 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 2 500 kr	- 2 400 kr
Andel av slutlön	72 %	70 %	70 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	82 300 kr	82 100 kr	82 600 kr
Varav allmän pension	25 200 kr	24 800 kr	24 900 kr
Varav tjänstepension	34 400 kr	32 300 kr	32 600 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		650 kr/månad	550 kr/månad

Rektor 40 år

Den genomsnittlige rektorn som är man och född 1984 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 61 100 kronor vid sin riktålder, 69 år. Detta motsvarar en kompensationsgrad på 78 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären. Den högre kompensationsgraden förklaras delvis att ett annat pensionsavtal gäller för kommunalt anställda i 40-årsåldern än 30-årsåldern.

Rektorer som är 40 år och kvinnor har ett par procent lägre löner än sina kollegor som är män. De förväntas inklusive familjeeffekten få mellan 1 400 och 1 700 kronor lägre i framtida pensioner. Den lägre nivån blir utfallet om den trendmässiga utvecklingen mot jämställda löner fortsätter.

Ett kompletterande privat sparande på mellan 600 och 700 kronor per månad från och med 2024 räcker för att uppnå lika pension för lika arbete. Den något högre nivån krävs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar. Kompensationsnivån blir 77 procent för kvinnor som är 40-åriga rektorer. ●

Rektor 40 år
(kommunal sektor)
född 1984) Bland 40
åringar i detta yrke
har kvinnor 2% lägre
löner än männen.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

Pensionen beräknad till	61 100 kr	59 400 kr	59 700 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 1 700 kr	- 1 400 kr
Andel av slutlön	78 %	77 %	77 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	78 400 kr	76 800 kr	77 200 kr
Varav allmän pension	27 200 kr	27 200 kr	27 200 kr
Varav tjänstepension	33 900 kr	32 200 kr	32 500 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		700 kr/månad	600 kr/månad

Rektor 50 år

Rektorer som är män och födda 1974 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 53 100 kronor. Detta baserat på att individen arbetar fram tills riktåldern för pension som är 68 år. Pensionsinkomsten motsvarar en kompensationsgrad på 76 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Rektorer som är 50 år och kvinnor har fyra procent lägre löner än sina kollegor som är män. På grund av detta och familjeeffekten förväntas de få mellan 2 300 och 2 500 kronor mindre i framtida pensionsinkomst per månad. Den något högre nivån blir utfallet om den trendmässiga utvecklingen mot mera jämställda löner stagnerar.

Ett kompletterande privat sparande på mellan 1 750 och 1 900 kronor per månad från och med 2024 räcker för att uppnå lika pension för lika arbete. Den något högre nivån krävs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar. Dessa nivåer av sparande är höga, men blir klart lägre om sparandet börjas tidigare.

Kompensationsnivån blir 75 procent för kvinnor som är 50-åriga rektorer. I likhet med andra yrken reflekterar detta särskilt kvinnors nedgång i arbetad tid under småbarnsåren vilket minskar livsinkomster i relation till slutinkomsten de sista åren på arbetsmarknaden. ●

Rektor 50 år
(kommunal sektor)
född 1974) Bland
40-åringar i detta
yrke har kvinnor 4%
lägre löner än männen.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	53 100 kr	50 600 kr	50 800 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 2 500 kr	- 2 300 kr
Andel av slutlön	76 %	75 %	75 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	70 300 kr	67 700 kr	68 100 kr
Varav allmän pension	26 600 kr	26 600 kr	26 600 kr
Varav tjänstepension	26 500 kr	24 000 kr	24 200 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		1 900 kr/månad	1 750 kr/månad

Kommunikatör 30 år

Kommunikatörer som är födda 1994 kan, om de etablerar sig i detta yrke vid 26 års ålder och fortsätter jobba fram tills riktåldern för pension vid 69 års ålder, se fram emot en samlad pensionsinkomst på 39 800 kronor. Det motsvarar en relativt låg kompensationsgrad på 58 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären. Den lägre kompensationsnivån reflekterar förutsättningarna för unga privatanställda.

Kommunikatörer som är 30 år och kvinnor har fyra procent lägre löner i relation till sina kollegor som är män. På grund av detta och familjeeffekten förväntas de få mellan 600 och 2 700 mindre i framtida pensioner. Skillnaden blir stor beroende på om den relativt stora strukturella löneskillnaden bland privata tjänstemän fortsätter minska eller stagnerar.

De kommunikatörer som är 30 år behöver spara mellan 140 och 720 kronor per månad för att uppnå lika pension för lika arbete. Kompensationsgraden är 56 procent. Denna nivå blir lägre på grund av nedgången i inkomst som kvinnor typiskt upplever i samband med småbarnsåren. ●

Kommunikatörer 30 år
(privat sektor)
född 1994) Bland
30-åringar i detta
yrke har kvinnor knappt
4% lägre löner än män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämförbara löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	39 800 kr	37 100 kr	39 200 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 2 700 kr	- 600 kr
Andel av slutlön	58 %	56 %	56 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	79 800 kr	65 900 kr	70 400 kr
Varav allmän pension	23 900 kr	23 000 kr	23 200 kr
Varav tjänstepension	15 900 kr	14 100 kr	16 000 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		720 kr/månad	140 kr/månad

Kommunikatör 40 år

Den genomsnittlige kommunikatören som är man och född 1984 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 45 300 kronor. Detta motsvarar en kompensationsgrad på 67 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Kommunikatörer som är 40 år och kvinnor har fyra procent lägre löner än sina kollegor som är män. De förväntas inklusive familjeeffekten få mellan 1 600 och 3 000 kronor lägre i framtida pensioner. Den lägre nivån blir utfallet om den trendmässiga utvecklingen mot jämställda löner fortsätter. Ifall trenden mot jämställda löner fortsätter bland privatanställda tjänstemän, eller inte, får betydande inverkan på lönerna. Anledningen är att potentialen är betydande, till skillnad mot i kommunal sektor där lönerna närmast redan är jämställda.

Ett kompletterande privat sparande på mellan 630 och 1 210 kronor per månad från och med 2024 räcker för att uppnå lika pension för lika arbete. Den något högre nivån krävs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar. Kompensationsnivån blir 64 procent för kvinnor som är 40-åriga kommunikatörer ifall utvecklingen mot mera jämställda löner stagnerar och 62 procent om den fortsätter. Ifall utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter ökar individens inkomst de sista fem åren i arbetet och även livsinkomsten. Effekten av ökningen är större för de sista fem åren i arbete än för livsinkomsten, vilket förklarar varför kompensationsgraden blir lägre. ●

Kommunikatörer 40 år (privat sektor) född 1984) Bland 40-åringar i detta yrke har kvinnor knappt 3% lägre löner än män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta yrke fram tills riktåldern. Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta yrke fram tills riktåldern. Utveckling mot mera jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	45 300 kr	42 300 kr	43 700 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 3 000 kr	- 1 600 kr
Andel av slutlön	67 %	64 %	62 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	67 700 kr	66 100 kr	71 000 kr
Varav allmän pension	26 700 kr	25 800 kr	25 900 kr
Varav tjänstepension	18 600 kr	16 500 kr	17 800 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		1 210 kr/månad	630 kr/månad

Kommunikatör 50 år

Kommunikatörer som är män och födda 1974 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 53 800 kronor, givet att de arbetar fram tills riktåldern för pension som är 68 år. Pensionsinkomsten motsvarar en kompensationsgrad på 80 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Kommunikatörer som är 50 år och kvinnor har nio procent lägre löner än sina kollegor som är män. På grund av detta och familjeeffekten förväntas de få mellan 4 200 och 6 100 kronor mindre i framtida pensionsinkomst per månad. Den något högre nivån blir utfallet om den trendmässiga utvecklingen mot mera jämställda löner stagnerar.

Ett kompletterande privat sparande på mellan 1 610 och 2 350 kronor per månad från och med 2024 räcker för att uppnå lika pension för lika arbete. Den något högre nivån krävs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar. Dessa nivåer av sparande är höga. Nivån som behövs om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar kan anses vara orealistiskt hög medan den något lägre nivå som blir fallet om jämställda utvecklingen av löner fortsätter fortfarande är relativt hög, om än mera rimlig. Individer kan ändå spara till exempel halva dessa summor, för att till ungefär hälften ta igen gapet i lika pension för lika arbete. Kompensationsnivån blir 77 procent för kvinnor som är 50-åriga kommunikatörer. ●

Kommunikatörer 50 år
(privat sektor)
född 1974) Bland
40-åringar i detta
yrke har kvinnor knappt
9% lägre löner än män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	53 800 kr	47 700 kr	49 600 kr
Skilnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 6 100 kr	- 4 200 kr
Andel av slutlön	80 %	77 %	77 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	67 500 kr	61 700 kr	64 500 kr
Varav allmän pension	26 700 kr	26 100 kr	26 100 kr
Varav tjänstepension	27 100 kr	21 600 kr	23 500 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		4 700 kr/månad (Orealistiskt hög nivå för typiska hushåll)	3 220 kr/månad (Hög nivå för typiska hushåll)

Systemanalytiker 30 år

Systemanalytiker som är födda 1994 kan, om de etablerar sig i detta yrke vid 26 års ålder och fortsätter jobba fram tills riktåldern för pension vid 69-års ålder, få en pensionsinkomst på 50 200 kronor. Det är en hög lönenivå och ger en kompensationsgrad på 63 procent. Denna kompensationsgrad är högre än för jämnåriga kommunikatörer då lönenivån är högre för systemanalytiker, och leder till betydligt högre tjänstepension.

Systemanalytiker som är 30 år och kvinnor har tre procent lägre löner i relation till sina kollegor som är män. På grund av detta och familjeeffekten förväntas de få mellan 1 400 och 3 900 mindre i framtida pensioner. Skillnaden blir stor beroende på om den relativt stora strukturella löneskillnaden bland privata tjänstemän fortsätter minska eller stagnerar.

De systemanalytiker som är 30 år behöver spara mellan 360 och 1 020 kronor per månad för att uppnå lika pension för lika arbete. Kompensationsgraden är 60 procent givet att utvecklingen stagnerar och 59 procent givet att utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter. Ifall den trendmässiga utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter blir effekten nämligen att slutlönen ökar mera än vad livsinkomsten ökar, vilket förklarar en marginellt lägre kompensationsgrad. ●

Systemanalytiker 30 år
(privat sektor)
född 1994) Bland
30-åringar i detta
yrke har kvinnor 3%
lägre löner än män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	50 200 kr	46 300 kr	48 800 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 3 900 kr	- 1 400 kr
Andel av slutlön	63 %	60 %	59 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	80 100 kr	77 700 kr	83 100 kr
Varav allmän pension	25 100 kr	24 400 kr	24 500 kr
Varav tjänstepension	25 100 kr	21 900 kr	24 300 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		1 020 kr/månad	360 kr/månad

Systemanalytiker 40 år

Den genomsnittlige systemanalytikern som är man och född 1984 kan förvänta sig en pensionsinkomst på 65 000 kronor när hen går i pension vid riktåldern, 69 år. Detta motsvarar en kompensationsgrad på 78 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Systemanalytiker som är 40 år och kvinnor har hela tio procent lägre löner än sina kollegor som är män. De förväntas inklusive familjeeffekten få mellan 10 600 och 12 200 kronor lägre i framtida pensioner. Den lägre nivån blir utfallet om den trendmässiga utvecklingen mot jämställda löner fortsätter. Det är stora summor som skiljer sig, vilket reflekterar att 40-åriga systemanalytiker har högst totala inkomster och dessutom ovanligt stora skillnader i inkomster mellan kvinnor och män.

Ett kompletterande privat sparande på ungefär 2 000 kronor per månad kan till knappt hälften kompensera för denna effekt. Nivåerna som krävs för att helt jämna ut skillnaden är för stora för att vara realistiskt genomförbara för typiska individer. Kompensationsnivån blir 70 procent för kvinnor som är 40-åriga systemanalytiker ifall utvecklingen mot mera jämställda löner stagnerar och 67 procent om den fortsätter. Ifall utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter ökar individens inkomst de sista fem åren i arbetet och även livsinkomsten. Effekten av ökningen är större för de sista fem åren i arbete än för livsinkomsten, vilket förklarar nedgången i kompensationsgrad. ●

Systemanalytiker 40 år
(privat sektor)
född 1984) Bland
40-åringar i detta
yrke har kvinnor 10%
lägre löner än män.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	65 000 kr	52 800 kr	54 400 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 12 200 kr	- 10 600 kr
Andel av slutlön	78 %	70 %	67 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	83 800 kr	75 500 kr	81 000 kr
Varav allmän pension	27 200 kr	27 000 kr	27 000 kr
Varav tjänstepension	37 800 kr	25 800 kr	27 400 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		4 900 kr/månad (Orealistiskt hög nivå för typiska hushåll)	4 260 kr/månad (Orealistiskt hög nivå för typiska hushåll)

Systemanalytiker 50 år

De systemanalytiker som är män och födda 1974 kan se fram emot en pensionsinkomst på 62 100 kronor. Detta baserat på att de arbetar fram tills riktåldern för pension som är 68 år. Pensionsinkomsten motsvarar en kompensationsgrad på 81 procent av den genomsnittliga inkomsten under de sista fem åren i karriären.

Systemanalytiker som är 50 år och kvinnor har åtta procent lägre löner än sina kollegor som är män. På grund av detta och familjeeffekten förväntas de få mellan 3 900 och 6 100 kronor mindre i framtida pensionsinkomst per månad. Den lägre nivån av sparande behövs ifall utvecklingen mot mera jämställda löner fortsätter.

Kompletterande privat sparande på mellan 1 500 och drygt 2 350 kronor per månad från och med 2024 räcker för att till hälften kompensera för skillnaden i pensioner. Nivån som behövs för att helt nå lika pension för lika arbete är orealistiskt hög, särskilt i scenariot med stagnation i utvecklingen av jämställda löner. Kompensationsnivån blir 80 procent för kvinnor som är 50-åriga systemanalytiker om utvecklingen mot jämställda löner stagnerar, och 79 procent om utvecklingen mot jämställda löner fortsätter. Som tidigare noterat leder jämställd utveckling till högre totala pensionsinkomster men lägre kompensationsnivå. ●

Systemanalytiker 50 år
(privat sektor)
född 1974) Bland
40-åringar i detta yrke
har kvinnor drygt 8%
lägre löner än männen.

Scenario 1:
Man som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern

Scenario 2:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Löneskillnaderna kvarstår.

Scenario 3:
Kvinna som jobbar i detta
yrke fram tills riktåldern.
Utveckling mot mera
jämställda löner fortsätter.

	Scenario 1:	Scenario 2:	Scenario 3:
Pensionen beräknad till	62 100 kr	56 000 kr	58 200 kr
Skillnad jämfört med pensionen för man född samma år och i samma yrke fram tills riktåldern för pension		- 6 100 kr	- 3 900 kr
Andel av slutlön	81 %	80 %	79 %
Slutlön per månad (snittet fem sista åren i arbete, omräknad till heltid)	76 500 kr	70 200 kr	73 400 kr
Varav allmän pension	26 700 kr	26 600 kr	26 600 kr
Varav tjänstepension	35 400 kr	29 400 kr	31 600 kr
Månatligt sparande sedan 2023 som krävs för att komma ikapp manliga kollegan i pension		4 700 kr/månad (Orealistiskt hög nivå för typiska hushåll)	3 050 kr/månad (Hög nivå för typiska hushåll)

Diskussion

Är det möjligt att uppnå lika pension för lika arbete? Analysen i denna rapport fokuserar på fyra relativt välbetalda jobb. Två av jobben är i kommunal sektor där löneskillnaderna är små och bland yngre generationer rentav till kvinnors fördel. De andra två är bland privatanställda tjänstemän där löneskillnaderna är större. 30-åriga förskolechefer som är kvinnor har idag så pass stort löneförsprång relativt sina manliga kollegor att de kan förväntas få högre framtida pensioner även givet större ansvar för barnen under småbarnsåren. Rektorer i 30-årsåldern har jämställda löner, medan det för kommunikatörer och systemvetare finns några procent högre löner bland de unga männen.

Nivån av sparande som krävs för jämställda löner är relativt låg i dessa två jobb för unga privatanställda tjänstemän givet att trenden mot jämställda löner fortsätter. Anledningen är att det finns omfattande potential att jämställd utveckling driver upp kvinnornas framtida lönebana. Om inte denna trendmässiga utveckling fortsätter blir behoven av kompletterande privat sparande högre. Det är dock även i scenarierna med att löneskillnaderna stagnerar möjligt för individer att nå upp till de sparandenivåer som krävs för att lyckas med lika pension för lika arbete. Det rör sig om i storleksordningen 500 till 1 000 kronor som behöver sparas per månad, eller mindre, för att 30-åringar i de fyra olika jobben ska uppnå jämställda pensioner.

För 40 åringar kan månatligt sparande på i storleksordningen 600 till 1 200 kronor, eller mindre, bidra till att uppnå lika pension för lika arbete. Det krävs lite mera sparande då sparandet påbörjas senare. Systemanalytiker som är 40 år har så pass stora löneskillnader att det inte realistiskt går att helt kompensera för dem genom kompletterande privat sparande. Att individen sparar vad som denne kan hjälper dock till att minska gapet.

Bland 50-åringar är det ännu färre år kvar tills pensionen och dessutom tenderar äldre generationer har mindre jämställda löner. Förskolechefer och rektorer som är 50 år kan ändå, genom att spara i storleksordningen 500 till 1 000 kronor per månad från och med 2024, uppnå lika pension för lika arbete. För privatanställda tjänstemän som kommunikatörer och systemanalytiker är löneskillnaderna för stora och det är för lite tid att bygga upp det kompletterande privata pensionssparandet. Genom att spara i storleksordningen 1 500 till 2 350 kronor per månad från och med 2024 kan halva effekten av pensionsgapet mellan kvinnor och män tas igen. Även när det finns ont om tid att med privat kompletterande sparande helt jämna ut pensionerna, kan det vara värt att börja spara för att närma sig målsättningen om lika pension för lika arbete. ●

Referenser

Försäkringskassan. Genomsnittligt antal uttagna dagar med föräldrapenning när barnet fyllt två år.

IFAU (2020). *"Forskning om kvinnor och män på arbetsmarknaden"*, Forskningssammanfattningar.

Pensionsmyndigheten (2018). *"Varför får kvinnor och män olika mycket i inkomstpension? Svar på regleringsbrevsuppdrag för 2018"*.

Pensionsmyndigheten (2021). *"Småbarnstiden kan påverka din pension"*, senast uppdaterad 2021-01-29.

SCB, lönedata. Genomsnittlig månadslön, kronor efter Yrke (SSYK 2012), kön, ålder och år.

SCB, löneutveckling per sektor. Löneutveckling 1992–2021.

SCB och Medlingsinstitutet. Kvinnors lön som andel (%) av mäns lön efter sektor och standardvägning.